

Journalistenes møte med myndighetene etter 22. juli:

Demokrati, åpenhet og tilgjengelighet?

Pressefrihetens dag

03.05.2012

Trond Idås

trond.idaas@nj.no

Om undersøkelsen

- o Spørreundersøkelse blant journalistene som deltok i dekningen 22.-23. juli, eller som har deltatt i de større redaksjonenes 22. juli-grupper i etterkant.
 - n Gjennomført i mars-april 2012 (før rettssaken startet)
 - n Questback - Anonyme svar
 - n 633 invitert til å delta – 457 har svart – 72 %.
 - o 376 av disse har deltatt i dekningene etter 22.-23. juli.
-

Terrorangrepene skulle møtes med mer åpenhet og demokrati

Mener du at det har vært en endring?

	Til det verre	Ingen endring	Til det bedre	N
All som svarte	26 %	64 %	10 %	447
Jeg har <i>ikke</i> dekket terror etter 22. juli	23 %	73 %	4 %	81
Jeg har hovedsakelig jobbet med terrordekningen etter 22. juli	36 %	56 %	8 %	51

Mer åpenhet og demokrati?

- ”AUF /Utøya-overlevende har fått en empatibasert definisjonsmakt over alt som har med denne saken å gjøre”
 - ”22. juli-kommisjonen framstår som en uoverstigelig informasjonsmur når politikerne blir konfrontert med kritiske og vanskelige spørsmål.”
 - ”Avslag på avslag om spørsmål om innsyn i forhold til alt som har med 22. juli å gjøre er ikke mer åpenhet og demokrati.”
 - ”Snarere peker tiltakene for å hindre terror i retning av mer kontroll og overvåking. Med ytringsfrihet har det ikke skjedd noe.”
-

Synes du at ytringsfrihetens rammer er blitt endret etter 22. juli?

	Til det verre	Ingen endring	Til det bedre	N
All som svarte	23 %	66 %	11 %	447
Jeg har <i>ikke</i> dekket terror etter 22. juli	17 %	71 %	13 %	81
Jeg har hovedsakelig jobbet med terrordekningen etter 22. juli	28 %	66 %	6 %	51

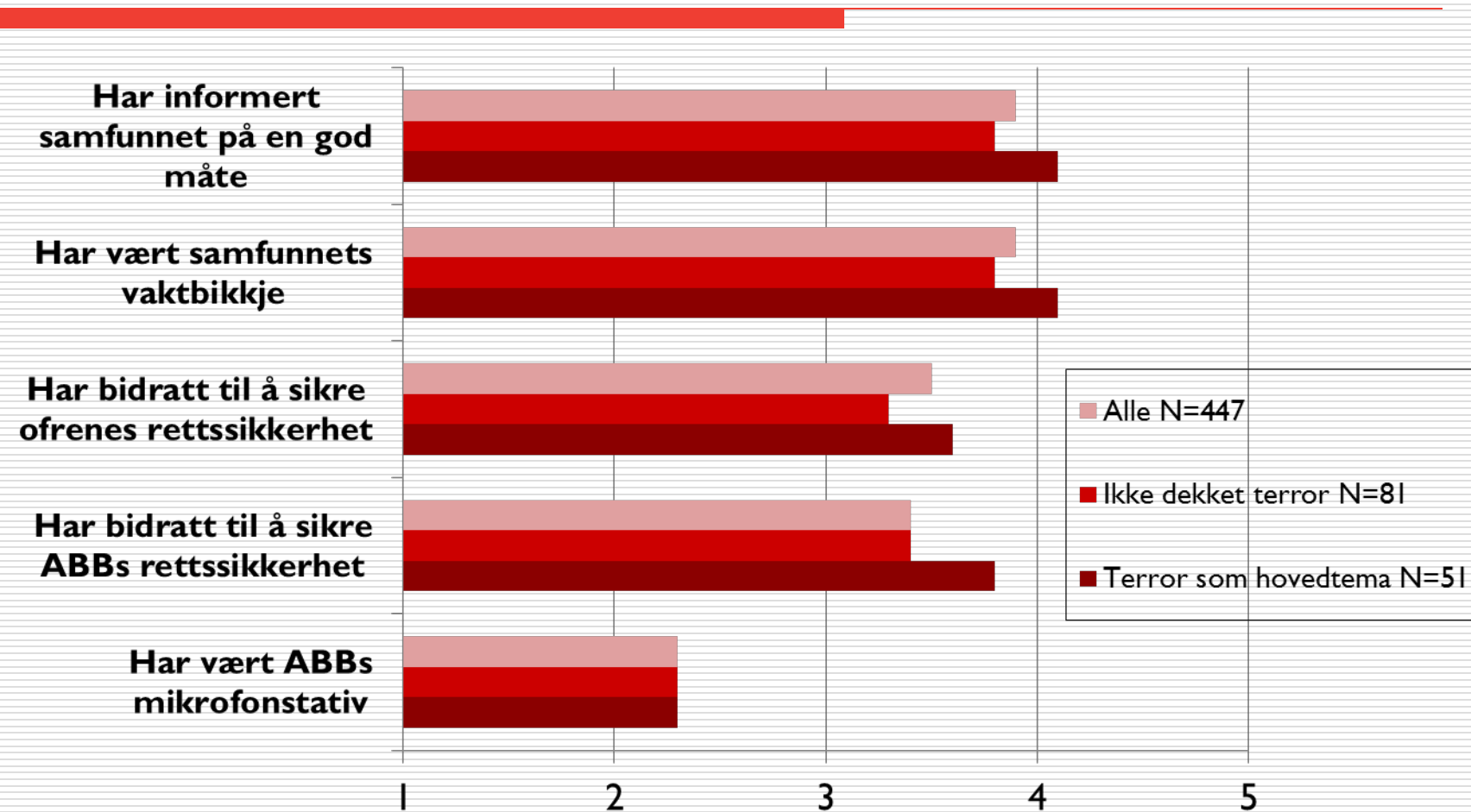
Ytringsfrihet og Selvsensur

- ”Selvsensuren er det jeg finner verst og mest begrensende på ytringsfriheten. At ofre mener at pressen bør begrense seg er helt naturlig, men det er da pressen må ha tydelige prinsipper å styre etter og ikke vær redd for å trykke saker som opprører mange,...”
- ”Det beste eksempelet er at flertallet av norske redaktører (lenge) ikke ønsket å intervju Breivik ... De hårreisende konsekvensen av å følge en slik linje blir tydelige når de sakkyndige stempler ABB som utilregnelig...”
- ”Det har vært for mye åpenhet når det gjelder å slippe til ABBs meningsfeller i media, etter min mening”
- ”Ytringsfriheten som sådan er fremdeles tilstede, men...AUF-ere og AP-folk er premissleverandører for hvordan vi skal dekke saken.”
-

Har mediene ivaretatt sine samfunnsroller?

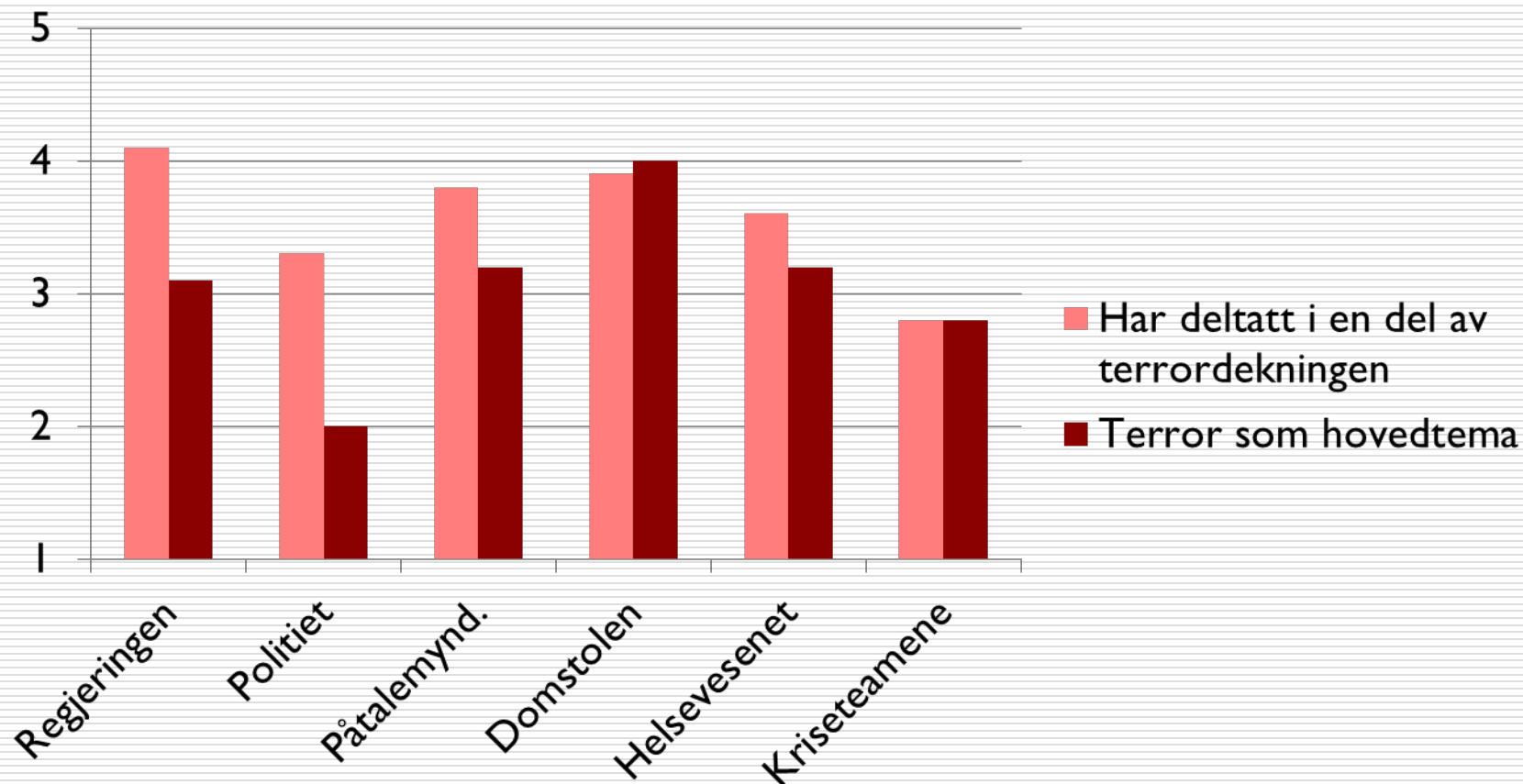
(1 = Helt uenig, 5= Helt enig)

Hvor tilgjengelig har myndighetene vært?

(1 = Svært lite tilgjengelig, 5= Svært tilgjengelig)

Forholdet til myndighetsorganene

- ”Politiet har tilbakeholdt sentral informasjon, vridd viktig informasjon for å unngå eller avlede kritisk søkelys fra media.”
 - ”Politidirektoratet er en infomur, fram til dere egne (sminkede) sannhet legges fram. Avisenes kilder etterforskes. Mulig varsling blir gjort vanskeligere”
 - ”Politiets mediehåndtering har vært katastrofal, og påtalemyndighetenes meget god. De har vært svært tilgjengelige, pedagogiske og ryddige.”
 - ”Politiet i Oslo har etter hvert gjort en god infojobb...De to første ukene var det meget vanskelig å forholde seg til dem.”
 - ”Kommunale kriseteam: Enkelte virker som de er livredd pressen, ...”
-